

HEBREW B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
HEBREU B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
HEBREO B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 6 May 2002 (morning)
Lundi 6 mai 2002 (matin)
Lunes 6 de mayo de 2002 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1 (Text handling).
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir ce livret avant d'y être autorisé.
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1 (Lecture interactive).
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos requeridos para la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

קטע א'**אנטנות ברחבי הארץ**

תפוצת הטלפונים הסלולריים בישראל היא מהגבוהות בעולם. כמעט שני מיליון מכשירים כבר מסתובבים בשוק הישראלי. שתי החברות הותיקות "פלאפון" ו"סלקום" מרחיבות ללא הרף את פרישת האנטנות שלהן, וגם החברה הצעירה החדשה "פרטנר" כבר הצטרפה לשוק זה ומגדילה את כמות הטלפונים.

5 אבל לחגיגה הסלולרית יש, כנראה, גם מחיר כבד; מחקרים המתפרסמים חדשות לבקרים, קובעים, כי הקרינה האלקרו-מגנטית הנפלטת ממכשירי הטלפון הסלולריים ומהאנטנות המעבירות את השיחות – גורמים נזקים בריאותיים. חברות התקשורת מכחישות, כמובן את הטענות הללו.

ברחבי הארץ פזורות כיום אנטנות רבות של טלפונים סלולריים. האנטנות מוצבות בדרך-כלל על בנייני קומות, ובעלי הבתים מקבלים בתמורה דמי שכירות, העשויים להגיע עד מאות דולרים בחודש.

פעמים רבות מסתירות החברות את האנטנות מאחורי פסלים סביבתיים או בתוך מבנה מיוחד, כדי להסתיר אותן מעיני הציבור ולהימנע מהיגררויות למאבקים נגד הצבתן באזורי מגורים.

15 המשרד לאיכות הסביבה נוהג לערוך בדיקות של אתרי הקליטה והשידור של חברות הטלפון הסלולרי, כדי לוודא שהקרינה הנפלטת מהם היא תיקנית. בדיון שנערך לא מכבר בועדת המדע של הכנסת הוחלט להקים קרן מיוחדת, במימון חברות הטלפון הסלולרי, לחקירת השפעות הלוואי של השימוש במכשירים סלולריים.

מתוך: "ידיעות אחרונות"

קטע ב'

המים

לפעמים נדמה לנו כי מים הם דבר שאין לו סוף. אנחנו פותחים את הברז והמים זורמים ממנו, עד שנסגור אותו. אנו מטיילים ורואים מים זורמים בעוז בנהרות ובמפלים, בחורף יש שטפונות אדירים, ואנחנו רואים אותם ממש, או בטלוויזיה. יש מים! בכל חודש או חודשיים אנחנו מקבלים חשבון על המים שאנחנו צורכים. אז אפשר לשלם את החשבון ולהמשיך לצרוך מים, ככל שמתחשק לנו. 5

אבל האם באמת יש מים עד אין סוף? לא ולא! רוב המים בעולם נמצאים באוקיינוס ובימים הגדולים. מים אלה מלוחים ואפשר להפוך אותם למים טובים על ידי הוצאת המלח מהם. לפעולה זו קוראים "התפלה" אבל היא עניין יקר מאד ולא מעשי.

בעולם כולו חסרים, או יחסרו בקרוב, מים טובים לכל בני האדם, וישראל היא אחת המדינות שחסרון המים בהן קשה במיוחד. אנחנו ארץ קטנה עם הרבה מאד תושבים והרבה צרכים, אבל מים יש לנו בצמצום. 10

אין בארץ נהרות גדולים, והגשם יורד בה רק חודשים אחדים במשך השנה, אי אפשר לתפוס את כל מי הגשם וגם אין איפה לאגור אותם. יש לנו רק אגם אחד של מים מתוקים, הכנרת, וכמות המים שאפשר לאסוף בה קטנה ואיננה מספיקה.

יש בארץ גם כמה נחלים נובעים, שהגדול ביניהם הוא הירקון, אבל כמות המים שזורמת בהם איננה גדולה והיא פוחתת מאד בקיץ, דווקא בזמן שאנחנו זקוקים להם ביותר. את רוב מי הנחלים 'תפסו' לצורך השקיה ולמטרות אחרות והכניסו לתוך צינורות. נחלים זורמים – שהם דבר יפה מאד וחשוב בנוף – נותרו לנו רק מעט. 15

בנוסף על המים שעל פני השטח, יש מים הנשמרים במעמקי האדמה במאגרים טבעיים שנקראים "אקוויפרים" (נושאי מים). אנו מגיעים אליהם, כאשר אנחנו קודחים בארות, לפעמים לעומק של מאות מטרים. את המים מן האקוויפרים צריך לשאוב בזהירות: אם שואבים יותר מדי, יורדים פני המים באקוויפר, ואז יזרמו מי הים לתוכו מתחת לאדמה וימליחו את המים הטובים. כבר עכשיו אנחנו משתמשים לצורכי הבית, לחקלאות ולתעשייה, ביותר מים משמותר לנו, ואם נמשיך כך – נישאר בלי מים טובים, אפילו כמה שנים גשומות לא יספיקו כדי לתקן זאת. 20 25

בקיצור, מוכרחים לחסוך במים, זאת לא סיסמא, זאת אמת!

מתוך: "מה כל אחד יכול לעשות"
מאת עזריה אלון

קטע ג'

לשבור את החזיר – אתגר קרת

- אבא לא הסכים לקנות לי בובה של בארט סימפסון. אימא דווקא כן רצתה, אבל אבא לא הסכים לי, אמר שאני מפונק. "למה שנקנה, הא?" אמר לאימא. "למה שנקנה לו? הוא רק עושה פיפס ואת כבר קופצת לדום." אבא אמר שאין לי כבוד לכסף, ושאם אני לא אלמד את זה כשאני קטן אז מתי אני כן אלמד? ילדים שקונים להם בקלות בובות של בארט סימפסון גדלים אחר-כך להיות פושטקים שגונבים מקיוסקים, כי הם מתרגלים שכל מה שהם רק רוצים בא להם בקלות. אז במקום בובה של בארט הוא קנה לי חזיר מכוער מחרסינה עם חור שטוח בגב, ועכשיו אני אגדל להיות בסדר, עכשיו אני כבר לא אהיה פושטק.
- 5
- כל בוקר אני צריך לשתות עכשיו כוס שוקו, אפילו שאני שונא. שוקו עם קרום זה שקל, בלי קרום זה חצי שקל ואם אני ישר אחרי זה מקיא אז אני לא מקבל שום דבר. את המטבעות אני מכניס לחזיר - בגב, ואז, כשמנערים אותו הוא מרשרש. כשבחזיר יהיו כבר כל-כך הרבה מטבעות שכשינערו אותו לא יהיה רעש אז אני אקבל בובה של בארט על סקייטבורד.
- 10
- זה מה שאבא אומר, ככה זה חינוכי.
- 15
- החזיר דווקא נחמד, האף שלו קר כשנוגעים בו והוא מחייך כשדוחפים לו את השקל בגב וגם כשדוחפים לו רק חצי שקל, אבל מה שהכי יפה זה שהוא מחייך גם כשלא.
- המצאתי לו גם שם, אני קורא לו פסחזון, על שם איש אחד שפעם גר בתיבת דואר שלנו ושאבא שלי לא הצליח לקלף לו את המדבקה. פסחזון הוא לא כמו הצעצועים האחרים שלי, הוא הרבה יותר רגוע, בלי אורות וקפיצים ובטריות שנוזלות לו בפנים. רק צריך לשמור עליו שלא יקפוץ מהשולחן למטה. "פסחזון, תיזהר! אתה מחרסינה," אני אומר לו כשאני קולט אותו מתכופף קצת ומסתכל על הרצפה, והוא מחייך אלי ומחכה בסבלנות עד שאוריד אותו ביד.
- 20
- אני מת עליו כשהוא מחייך, רק בשבילו אני שותה את השוקו עם הקרום כל בוקר, בשביל שאוכל לדחוף לו את השקל בגב ולראות איך החיוך שלו לא משתנה חצי.
- 25
- "אני אוהב אותך, פסחזון," אני אומר לו אחרי זה, "פייר, אני אוהב אותך יותר מאבא ואימא. ואני גם יאהב אותך תמיד, לא חשוב מה, אפילו אם תפרוץ לקיוסקים. אבל דיר בלאק אם אתה קופץ מהשולחן!"....

מתוך: אתגר קרת - "געגועי לקיסינג'ר", הוצ' זמורה-ביתן, 1994

קטע ד'

עבודה במשרה מלאה

דרושה: "טבחית, עקרת בית, שמרטפית, מפיקת מסיבות, מנהלת משרד, מאמנת אישית, מורה, עובדת סוציאלית, נהגת, אחות, מדריכה רוחנית, וטראפסטיט. חייבת להיות פנוייה 24 שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע, כל השנה". זהו תאור התפקיד של כל "אמא". חברת כוח-אדם שתחפש מועמדת מתאימה לתפקיד הזה, תטען, שמדובר במשימה בלתי אפשרית. 5

העורכת הראשית של העיתון "הורים", ביקשה ממומחי תעסוקה לפרק את כלל עבודות הבית למקצועות שונים, ולפרט את שכרם. בדיקה זו גילתה כי ביום רגיל מבצעת עקרת בית ואמא, עבודה של לפחות 19 בעלי מקצועות שונים. אם היו משלמים לה כמו לאשת מקצוע – היה שכרה מגיע ל-500 אלף דולר לשנה. למרות זאת, עדיין מתיחסים בצורה מזלזלת כלפי עקרות בית. "מה היא עושה כל היום?", זהו המשפט שבדרך כלל אומרים לנשים עובדות בביתן. 10

הכלכלנים קוראים לעבודה שמבצעות נשים בבית, ללא תשלום, בשם "עבודה בלתי נראית". התפתחו כמה גישות שמנסות להעריך את עבודת האשה בבית. גישה ראשונה, אומרת שעבודת האשה בבית שווה לשכר שהיינו משלמים למי שהיה עושה את העבודות האלה במקומה. גישה שנייה אומרת, שהשכר לעבודה בבית הוא כמו השכר שהיינו משלמים למומחים שהיו מבצעים את עבודת האשה: כמטפלת, עוזרת בית, מבשלת וכו' – לכל אחד בנפרד. 15

גישה שלישית היא גישת הפמיניסטיות. הן טוענות, שבכל שיטת חישוב, עקרת הבית תקבל שכר נמוך, יחסית לגברים. לדעתן, צריך – לבדוק "כמה שווה" אמא ועקרת-בית בהסתמך על תוצאות של משפטים. למשל, כמה פיצויים שילמו למשפחה שבה האם נהרגה. הפיצויים במקרים כאלה מגיעים למיליונים רבים – כי הם מבוססים על אובדן שנות חייה הפעילות של האם שנהרגה. 20

אמהות אינן מגדלות ילדים למען כסף. החברה מתייחסת לכך כאל 'מוצר חופשי' ואינה כוללת את גידול הילדים בחשבונות הכלכלה הלאומית. עבור האשה, יש לגידול הילדים מחיר כלכלי ממשי. אמהות לילדים עובדות בדרך-כלל פחות שעות ולכן השכר שלהן נמוך יותר וסיכוייהן להתקדם בעבודה נמוכים יותר. מצד שני, האמהות תורמות לכלכלה הלאומית, כי הן מגדלות את הדור הבא של משלמי המיסים. 25

אז איך משפרים את המצב? כדאי ללמוד מהנעשה באירופה. ממשלות צרפת, גרמניה ושבדיה, למשל, תומכות באמהות על-ידי קביעת סכומי מס הכנסה לפי המצב המשפחתי. זוגות ללא ילדים משלמים מיסים גבוהים יותר. הצעה נוספת היא לתת לעקרת בית ביטוח לאומי כמו לנשים עובדות. 30

מתוך: "מעריב"